377
Գ-47

ԱԾՆԻ ԳԷՈՐԳԵԱՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆ

ԾՐԱԳԻՐ

ԴՊՐԱՆՈՑԱԿԱՆ ԲԱԺՆԻ

Ստորին դասարանն ընդունուելու համար.

Հ.Ս.Խ.Հ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
С.С.Р.А Публичная Библиотека
7/XI 1922
имени Мясникяна
ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

Վաղարշապատ
Տպարան Մ. Աթոռոյ Ս. Էջմիածնի
1910

18 MAR 2013

ՀՐԱՄԱՆԱՒ

Տ. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍԻ Բ.

ՎԵՀԱՓԱՌ ԵՒ ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

370
1951-ԾՐ
MAR 2010

Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԳԷՈՐԳԵԱՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆ

Դպրանոցա՛կան բաժնի ստորին դասարանը ընդունւում են ոչ աւելի քան 14 տարեկան (չլրացած) պատանիներ, քննութիւն տալով հետեւեալ ծրագրով:

1) ԿՐՕՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Ա. ՀԻՆ ՈՒԽՏ

Նահապետների շրջան (Աբրահամ, Իսահակ, Յակոբ). առաջնորդների շրջան (Մովսէս, Յեսու), դատաւորների շրջան (Գեդէոն, Սամփսոն, Հեղի, Սամուէլ), թագաւորների շրջան (Սաւուղ, Դաւիթ, Սողոմոն), անկման շրջան (Յերոբովամ, Ռոբովամ, Եղիա, Բաբելոնի գերութիւն):

Բ. ՆՈՐ ՈՒԽՏ:

1) Քրիստոսի կեանքը՝—Ծնունդ, Տաճարին ընծայումն, Մկրտութիւն, Առաքեալների ընտրութիւն, Քարոզութիւն (Քարոզութիւնը Նազարէթում, Լեռան քարոզը և յնն երանութիւն): Առակները (Փարիսեցու և մաքսաւորի, Անառակ որդու, Ողորմած սամարացու, Այրի կնոջ լումայի, Կորուսեալ ոչխարի և դրամի, Սերմնացանի, Որոմի և այգու մշակների): Մուտք Երուսաղէմ, Ոտնլուայ, Խաչելութիւն, Թաղում, Յարութիւն, Համբարձում:

53916

2) Յովհաննէս Մկրտչի կեանքը (Ծնունդ, Քարոզութիւն, Մահ)։

Դ. ԳՈՐԾՔ ԱՌԱՔԵԼՈՅ։

Հոգեգալուստ, Եօթը սարկաւագների ընտրութիւն, Եթովպացի ներքինին, Կուռնելիոսի դարձը, Ստեփաննոսի մահը, Սաւուղի դարձը և Պօղոսը Դամասկոսում. Առաքելական առաջին, երկրորդ և երրորդ ուղևորութիւնները. Պօղոսի դատը, Հռովմ գնալը և մահը։

Ձեռնարկ. Ս. ք. Սահակեանի կազմած դասագիրքը՝—«Սրբազան պատմութիւն—Հին ուխտ և Նոր ուխտ»։

Դ. ՀԱՒԱՏԱՄՔԸ ԱՄԲՈՂՋ։

Ե. ԱՂՕԹՔ։— Տէրունական աղօթքը բացատրութեամբ, Խորհուրդ մեծ և սքանչելի (3 ա.)

---

2) ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ (աշխարհաբար)

ա. Քերականութիւն I. Ամբողջ ստուգաբանութիւն (Էտիմոլոգիա). Ձայնաւոր և բաղաձայն հնչիւններ. տառեր, երկբարբառներ, վանկեր. կէտադրութեան և առոգանութեան նշաններ. տողադարձի կանոններ։ Բառակազմութիւն. պարզ, բարդ և ածանցական բառեր. արմատ. նախածանց և վերջածանց մասնիկներ։ Ձայնաւորների կորուսման և փոփոխման կանոններ։ Հոմանիշ և նոյնանիշ բառեր։ Բառերի առմունքներ։ Գոյական անուն. յոգնակի և եզակի. յատուկ և հասարակ անուններ. կանոնաւոր և անկանոն հոլովում։ Յօդեր։ Ածական անուն և տեսակները։ Թւական անուն և տեսակները։ Դերանուն. տեսակները և հոլովում։ Բայ. կանոնաւոր և անկանոն խոնարհումներ. դէմք, ժամանակ, եղանակ և սեռ։ Դերբայներ։ Մակբայ և տեսակներ։ Նախադրութիւն։ Շաղկապ և տեսակները՝ ստորադասական և համադասական։ Ձայնարկութիւն։ Ուղղագրութիւն բառերի։

Շարահիւսութիւն (Սինտաքսիս)։ Պարզ նախադասութիւն. ենթակայ, ստորոգեալ, խնդիրներ և պարագայական բառեր. միջանկեալ բառեր։ Գոյականի լրացումներ՝ յատկացուցիչ, բացայայտիչ։ Հոլովների և նախադրութիւնների կիրառութիւն։ Համաձայնութիւն ենթակայի և բայի, բացայայտիչի և բացայայտեալի։ Համադասական նախադասութիւններ։ Միջանկեալ նախադասութիւն. ուղղակի խօսքեր և ուղղակի խօսքերի վերածումն անուղղակի խօսքերի։ Բարդ նախադասութիւններ, գլխաւոր եւ երկրորդական նախադասութիւններ։ Կետադրութեան և առոգանութեան նշանների գործածութիւն։

Ձեռնարկներ՝ Մ. Աբեղեան—«Տարրական քերականութիւն»։ Պալասանեան—«Քերականութիւն մայրենի լեզուի»։

բ. Գրաւոր։ Թելադրութիւն, փոխադրութիւն և շարադրութիւն մատչելի նիւթերի մասին՝ աշակերտի անգիր արածից, կարդացածից լսածից և տեսածից։

գ. Բանաւոր։ Ազատ կարդալ առոգանու-

թեամբ և պատմել. հատուածը բաժանել մասերի. կազմել կարգացածի ուրուագիծը. անգիր իմանալ ընտիր հատուածներ՝ արձակ և ոտանաւոր, արևելեան և արևմտեան բարբառներով, առնուազը 6 կտոր։

Ձեռնարկներ՝ Մ. Աբեղեանի — «Ուղղագրական յօդուածներ»։ Վանցեանի. — «Հայ հեղինակներ»։ Աղայեանի, Ահարոնեանի, Յ. Թումանեանի և Փափազեանի — «Հայ գրողներ» I հատոր։ Նազարեանի — «Ընտիր հատուածներ»։

3. ՌՈՒՍԱՅ ԼԵԶՈՒ

Պարտադիր ռուսահպատակների համար։

ա. Քերականութիւն: Ամբողջ ստուգաբանութիւնը (էտիմոլոգիա), բացի բառակազմութիւնից։ Հնչիւններ ձայնաւոր, բաղաձայն և կիսաձայն. տառեր, երկբարբառներ, վանկեր. տողադարձի կանոններ. շեշտ. կետադրական նշաններ։ Գոյական անուն և տեսակները. յոգնակի և եզակի. կանոնաւոր և անկանոն հոլովումներ։ Ածական անուն և տեսակները. հոլովում. համեմատութիւն։ Թւական անուն և տեսակները. հոլովում։ Դերանուն, տեսակները և հոլովում։ Բայ. կանոնաւոր և անկանոն խոնարհումներ. դէմք, ժամանակ. եղանակ և սեռ. բայերի կերպերը (виды). բայածական, դերբայ։ Նախադրութիւն։ Մակբայ և տեսակները։ Շաղկապ և տեսակները։ Ձայնարկութիւն։ Բառերի ուղղագրութիւն։

Շարահիւսութիւն (սինտաքսիս)։ Պարզ նախադասութիւն. ենթակայ, ստորոգեալ, խնդիրներ և պարագայական բառեր։ Միջանկեալ բառեր. յատկացուցիչ և բացայայտիչ բառեր. հոլովների և նախադրութիւնների կիրառութիւն. համաձայնութիւն նախադասութեան մասերի։ Գլխաւոր և երկրորդական նախադասութիւն։

Ձեռնարկներ՝ Преображенскій А. — Элементарная грамматика. Смирновскій П — Элементарная грамматика.

բ. Գրաւոր. Թելադրութիւն. անգիր սովորածի գրութիւն. գրաւոր պատասխաններ տաած հարցերին. փոխադրութիւն կարճ յօդուածների։

գ. Բանաւոր. Ազատ կարդալ առոգանութեամբ և շեշտաբանութեամբ և պատմել. յօդուածը բաժանել բաղադրիչ մասերի. անգիր գիտենալ ընտիր հատուածներ՝—արձակ և ոտանաւոր, ոռնուազն 4 կտոր։

Ձեռնարկներ. Корханиди — Образцовые писатели—для млад. и среднихъ клас. Мартыновскій —Русскіе писатели, томъ I.—Максимовъ — Русская грамматика съ большимъ количествомъ письменныхъ упражненій.

4. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ։

ա. Մաթեմատիկական եւ Ֆիզիկական մաս։

Հորիզոն և աշխարհի կողմերը. երկրի ձևը. երկրի շարժումը. Գլոբուս, բևեռներ, առանցք,

միջօրէական, հասարակած և զուգահեռական շրջագծեր. աշխարհագրական լայնութիւն և երկարութիւն. գօտիներ։ Ցամաքը և ջուրը։ Ցամաքի բաժանումը։ Ցամաքի մակերևոյթը։ Լեռներ, լեռնագաշտեր և հրաբուխներ. հովիտներ և ձորեր. հարթութիւններ, կղզիներ, թերակղզիներ, հրուանդան, պարանոց։ Ովկիանոսներ, ծովեր, ծոցեր, ջրանցքներ, գետեր, լճեր, սառցարան. հոսանքներ, տեղատուութիւն և մակընթացութիւն. ջրաբաժիններ։ Օդ և մթնոլորդային երևոյթներ։ Կլիմայական երևոյթներ։ Բոյսեր և կենդանիներ. մարդ և մարդկային ցեղեր։

բ. Ասիա, Աֆրիկա, Ամերիկա եւ Աւստրալիա։ Ֆիզիկական, քաղաքական, ազգագրական և քաղաքակրթական տեսութիւն։ Աշխարհամասերի դիրք, սահման և տարածութիւն, մակերևոյթ, ջրաբաշխութիւն, կլիմայ, բուսականութիւն, կենդանիներ և հանքեր, ազգաբնակութեան քանակութիւնը, խտութիւնը, ծագումը, կրօնը և քաղաքակրթական աստիճանը, գլխաւոր պարապմունքները և արդիւնաբերութիւնը։ Նշանաւոր տէրութիւններ. ֆիզիկական դրութիւնը (նշանաւոր լեռներ, դաշտեր, գետեր, լճեր. կլիման. բուսականութիւն, կենդանիներ և այլն). քաղաքական և վարչական կազմը և սահմանները. ազգաբնակութեան կազմը, քաղաքակրթական աստիճանը և գլխաւոր պարապմունքը ու արդիւնաբերութիւնը։

Ձեռնարկներ՝ «Ընդհանուր աշխարհագրութիւն»—փոխ. Ա. Աբեղեանի, 1 և 2 մաս։ Լ. Բաբայեան—«Աշխարհագրութիւն», 1-ին և 2-րդ մաս։

5. ԹՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Թւանիշերի տեսակները (հայկական, արաբական և հռոմէական). պարզ և բարդ թւեր. չորս գործողութիւն։ Անւանական թւեր. ժամանակի, տարածութեան, ծանրութեան, ծաւալի, մակերևոյթի և դրամի չափեր. մետրիկ չափեր։ Չորս գործողութիւն անւանական թւերով։ Վերածում և անդրադարձում։ Գործողութիւնների ստուգում։

Հասարակ կոտորակներ. չորս գործողութիւն։

Տասնորդական կոտորակներ. չորս գործողութիւն։ Վերածում հասարակ կոտորակների և ընդհակառակը։

Պարբերութիւն և նրա վերածումը հասարակ կոտորակի և ընդհակառակը։

Բաժանելիութեան նշանացոյցերը.—թւերի վերլուծումը պարզ բազմապատիկների. ամենամեծ ընհանուր բաժանարար. ամենափոքր բազմապատիկ։

Ձեռնարկներ. Վարձելեան—«Թւաբանութեան կանոններ»։ Զոհրաբեան—«Խնդրագիրք»։ Պանճուլազեան—«Խնդրագիրք»։ Киселевъ—Руководство по ариѳметикѣ.

6. ԲՆԱԳԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Պինդ, հեղուկ և գազային մարմիններ. մարմնի կշիռը. տեսակարար կշիռը և խտութիւնը. Ջերմութեան ազդեցութիւնը մարմինների վրա. Ջերմաչափը և նրա գործածութիւնը։

Օդը. Նրա գոյութեան ապացոյցները. օդի ճնշումը. օդի բաղադրիչ մասերը. բորակածին, թթուածին, ածխաթթու և գոլորշի։ Ժանգ. այրուելը և հնչառութիւն. թթուածին։

Ջուրը և նրա երեք տեսակի դրութիւնը. Ջուրը բնութեան մէջ և նրա կատարած դերը. Ջրի զտումը և քաշելը. զուտ Ջուր. Ջրի բաղադրիչ մասերը. հանքային և տաք Ջրեր։

Պարզ եւ բարդ մարմիններ. մետալ և մետալակերպ. հող, քարեր և հանքեր. աղ, կիր, կաւ, աւազ և աւազաքար. թերթաքար, գրանիտ, տրակիտ, քարածուխ, նաւթ, սահող, գետին, պղինձ, երկաթ, արճիճ, ոսկի, արծաթ, կլայէկ, ծծումբ։

Երկրագնդի կեղևի կրած փոփոխութիւնները։ Օդի, Ջրի, կենդանիների, բոյսերի, երկրաշարժի, հրաբուխի, լեռնակազմական ոյժերի ներգործութիւնը կեղևի վրա։ Երկրագնդի և իր կեղևի անցեալը։

Ձեռնարկներ. Դիւզալեան — «Դասագիրք բնական պատմութեան». Вагнеръ — Природовѣдѣніе ч. 1.

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ Публичная библиотека Մ. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆ ԱՆՎԱՆ

Մանօրութիւն. Յուցադրամեքենաները իրարանց է փոխարինել այլ գրքերով ամենամատչելի ձևով։

Ա. Զ Դ.

Ընդունելութեան և քննութիւնների ժամանակի մասին կ՝յայտարարուի լրագրներում առանձին։

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0239122

53.916